MUSEUM

Ons' Lieve Heer op Solder

Stichting Museum Amstelkring

Financieel Jaarverslag 2016

Inhoudsopgave

ALGEMEEN	3
Bestuursverslag 2016	4
JAARREKENING	10
Geconsolideerde balans per 31 december 2016	11
Staat van baten en lasten 2016	13
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	14
Toelichting op de balans per 31 december 2016	17
Toelichting op de staat van baten en lasten 2016	21
Controleverklaring	26
Overige gegevens	29

I
Algemeen

I
Algemeen

Bestuursverslag 2016

Mission Statement van Museum Ons' Lieve Heer op Solder

- het levend houden van het cultureel en religieus erfgoed van katholiek Amsterdam vanaf de 17de eeuw door middel van het actief beheren van het gebouw Oudezijds Voorburgwal 40 en met name de daarin aanwezige zolderkerk en de daaraan gekoppelde collectie voorwerpen van kunst en kunstnijverheid
- een gastvrije en inspirerende ontmoetingsplek zijn waar bezoekers kennis kunnen nemen van de waarden waar het museum voor staat en waar bezoekers ervaringen en kennis kunnen delen.

Bestuur en directie

De samenstelling van het bestuur was als volgt:

-
-
-
-
-
-
-

Directie: tot en met februari , per 1 maart

Het bestuur kwam in 2016 vier keer, te weten op 13 januari, 7 april, 7 juli en op 27 oktober in vergadering bijeen. De bestuursleden ontvingen geen bezoldiging. . heeft eind 2016 afscheid genomen als bestuurslid. Aangekondigd is dat in januari 2017 drie bestuursleden afscheid nemen: de . Er zijn twee nieuwe leden ter opvolging, de

Het bestuur gaf in maart de nieuwe directeur de opdracht mee om zich te richten op de interne organisatie om deze vanuit de nieuwe situatie die de bedrijfsvoering in twee gebouwen met zich meebrengt te stabiliseren. Het bestuur heeft in de november vergadering het functioneren van mevrouv als positief beoordeeld.

Mevrouw 1 dag per week gedetacheerd als interim directeur naar het Bijbels Museum voor een periode van acht maanden, van 1 maart tot en met 31 december. Naar verwachting zal de detachering daarna beëindigd worden.

Samenwerking

Op 1 februari is door de Amsterdam Heritage Museums een gezamenlijk ondernemingsplan ingediend voor de kunstenplanaanvraag van de drie partners. Het Amsterdam Museum diende als Abis instelling de aanvraag in bij de Amsterdamse Kunstraad. Het Bijbels Museum en Museum Ons' Lieve Heer op Solder dienden beide in bij het Amsterdams Fonds voor de Kunst. Ons' Lieve Heer op Solder diende een hogere aanvraag in dan voorgaande jaren met als argumentatie dat het museum nu uit twee gebouwen bestaat. Het ondernemingsplan is door de subsidieverlenende instanties niet geheel ondersteund. De aanvraag van het Bijbels Museum is zelfs geheel afgekeurd met verstrekkende gevolgen voor de bedrijfsvoering van het Bijbels Museum. Eind 2016 hebben de directeur van het Amsterdam Museum en de directeur van Ons' Lieve Heer op Solder een notitie geschreven waarin de aanpak voor de komende jaren wordt beschreven.

1 Er blijven drie onafhankelijke museale stichtingen: Amsterdam Museum, Museum Ons' Lieve Heer op Solder en het Bijbels Museum, ieder met een eigen Raad van Toezicht en een eigen directeur/bestuurder.

2 Het uitblijven van de subsidie voor het Bijbels Museum heeft geleid tot nieuwe afspraken tussen de RvT Amsterdam Museum en het bestuur Bijbels Museum/Stichting Cromhouthuizen. Zij gaan

voor de periode van 1 jaar een nieuwe overeenkomst met elkaar aan. Het Amsterdam Museum wordt per 1 januari 2017 verantwoordelijk voor de exploitatie van het Cromhouthuis; de afspraken zijn vastgelegd in een beheersovereenkomst. Het Bijbels Museum zet als *facilitaire partner* de backoffice samenwerkingen op gebied van Financiën, Boekingsbureau, ECultuur/ICT voort, zoals beschreven in de samenwerkingsovereenkomst van de Amsterdam Heritage Museums (dd. september 2013).

3 De samenwerkingsvorm AHM is sterk veranderd. Op inhoudelijk gebied blijven er slechts twee partners over in de AHM: Museum Ons' Lieve Heer op Solder en het Amsterdam Museum.

De samenwerkingsovereenkomst en de gemaakte werkafspraken in de bijlagen blijven van kracht. Er is een begin gemaakt met een nieuwe bijlage voor een gezamenlijk team facilitaire zaken.

Exploitatieresultaat en financiële positie

In 2016 heeft het museum een recordaantal van 117.504 bezoekers mogen ontvangen. Met name in januari was het verschil met 2015 groot. De toename is vooral afkomstig van de museumjaarkaarthouder en schoolbezoek. Het aantal buitenlandse bezoekers bleef nagenoeg gelijk. De opening van het nieuwe gebouw en de binnenlandse publiciteit wordt gezien als de oorzaak van stijging van de museumjaarkaarthouders.

Mede dankzij de hoge bezoekcijfers en de daarmee samenhangende extra inkomsten is het jaar afgesloten met een financieel voordeel van € 35.553,-. Dit betreft een incidenteel voordeel dat is ontstaan doordat in deze jaarrekening zowel de eindafrekening van de Museumkaart over 2015 als over 2016 is meegenomen wat resulteerde in een extra voordeel van ongeveer € 36.000,-. Ons' Lieve Heer op Solder ontving € 473.660,- exploitatiesubsidie via het Kunstenplan van de Gemeente Amsterdam, en genereerde € 1.048.704,- eigen inkomsten, waarvan € 800.887,- directe entreegelden. Het eigen-inkomstenpercentage zit daarmee op 69%, ruim boven de, door de gemeente vastgestelde, norm van 25%.

Beknopte kwalitatieve beschrijving van gerealiseerde activiteiten, belang voor stad, publieksbereik
In 2016 heeft museum Ons' Lieve Heer op Solder een start gemaakt met meer activiteiten op het gebied van publieksprogrammering. Het museum deed traditiegetrouw mee met activiteiten als de uitmarkt, museumweek en de museumnacht. Deze evenementen trekken een groot algemeen publiek waarbij de museumnacht gericht is op jongeren. Nieuw in 2016 was deelname aan de vrijheidsmaaltijd in het nieuwe museumcafé.
Vanuit de educatieve programma's Voices of Tolerance en Feest! organiseerde het museum activiteiten in het nieuwe gebouw en werd een combinatie gemaakt tussen de twee museum gebouwen. Op 16 november vond een groot evenement plaats in het kader van Voices of Tolerance. De dag stond in het teken van vrijheid en tolerantie en sociale cohesie. Het museum bereikte een jong divers publiek in verschillende stadsdelen zoals Amsterdam West, Asmterdam Oost en in Almere.
Ons' Lieve Heer op Solder sloot met de presentatie van vijf werken van Adriaen van der Velde aan bij een tentoonstelling van het Rijksmuseum over deze Amsterdamse kunstenaar. De conservator van het Rijksmuseum gaf uitleg in de zolderkerk voor de pers, het museum bereikte een breed cultureel geïnteresseerd publiek.

Educatie
Voices of Tolerance is het ambitieuze onderwijsprogramma waarmee Ons' Lieve Heer op Solder zich de komende jaren hoopt te profileren als maatschappelijk relevante plek waar gesprekken over religieuze tolerantie en immigratie gevoerd worden. Leerlingen worden in creatieve workshops uitgedaagd om over deze onderwerpen na te denken om uiteindelijk een gesprek aan te gaan met een vertegenwoordiger uit het maatschappelijk/politieke veld. Vorig jaar was dat Hare Majesteit Koningin Máxima. Dit jaar sprak op de Internationale Dag van de Tolerantie onder andere Burgemeester Eberhart van de Laan met een groep leerlingen. Het gesprek leidde tot inzichten bij zowel de leerlingen als de burgemeester. Voices of Tolerance zal de komende jaren diverse spin-offs voortbrengen voor nieuwe groepen, zoals een ouderparticipatie programma, maar ook voor de individuele bezoeker aan het museum. Dit jaar namen 500 leerlingen deel aan Voices of Tolerance tegenover 50 vorig jaar. Het programma ontving het officiële patronage van Unesco.

De educatieve audiotour in het familieprogramma Feest! Weet wat je viert is half december 2016 toegankelijk gemaakt voor meer bezoekers door een vertaling in het Engels. Al 50 bezoekers gebruikten de Engelse versie. Nieuw was dit jaar bovendien de programmering voor families met kinderen rondom Sinterklaas. Een speurtocht met schoentje zetten op zondagochtend trok 50 bezoekers naar het museum. Het voornemen is om de programmering volgend jaar uit te breiden en door te zetten naar Pasen.
Er is een aanvraag ingediend voor een basisschoolprogramma in het kader van Feest! samen met Museum Catharijneconvent Utrecht. De werktitel is Heilige Huisjes en zal een breder religieus karakter hebben.

Financiële afwikkeling uitbreiding
Van diverse toegekende financieringsbronnen werd na de oplevering van het gebouw, de deelprojecten en de uiteindelijke kosten, de laatste termijn uitgekeerd. Gedurende het jaar zijn deze allemaal succesvol afgerond en uitgekeerd. Het totale project is financieel grondig doorgelicht door de accountants van de Gemeente Amsterdam ten behoeve van de laatste uitkering van de Europese subsidie Kansen voor West. Deze afronding heeft zelfs een verhoging van het subsidiabele bedrag opgeleverd. De lening cq garantstelling van de Stichting Bonifacius is geheel terug betaald. Er rest in 2017 nog één project dat nog verbonden is met de uitbreiding en dat betreft de toekenning van het V Fonds voor het educatieprogramma Voices of Tolerance.

Organisatie

Het was het eerste jaar waarin Ons' Lieve Heer op Solder een exploitatie draaide in twee gebouwen met in het nieuwe gebouw een horeca gelegenheid. Om de personeelskosten niet exponentieel te laten toenemen maar het service niveau op een hoog niveau te behouden is een nieuw vrijwilligersteam opgezet. Zij vervullen op zoveel mogelijk dagdelen de rol van gastheer of gastvrouw. Drie coördinatoren Interne Dienst zorgen voor een stabiele aansturing van de taken die samenhangen met de openstelling van het museum.

Nieuw in de organisatie is de functionaris voor Personeel en Organisatie met als doel om het personeelsbeleid opnieuw te formuleren en achterstanden in dossiers en functieomschrijvingen weg te werken. Zo zal de komende jaren actief gewerkt worden aan een professionelere werkomgeving, een divers personeelsbeleid en het realiseren van leer/werk plakken.

Het horecateam had te kampen met verloop tegen het eind van het jaar. Dit team werkt ook in het café van het Bijbels Museum dat nu de verantwoordelijkheid van het Amsterdam Museum is. De ambitie om het café kostendekkend te exploiteren is dit jaar niet behaald. Er is echter optimisme om hierin verbetering te realiseren.

Communicatie

-In 2016 verscheen twee maal Museumbulletin 't Haantje in een oplage van 1000 stuks, 500 werden verzonden naar vrienden en relaties.

-Er is een persbijeenkomst georganiseerd bij de opstelling van de werken van Adriaen van der Velde die aandacht in diverse kranten heeft opgeleverd. Er zijn persberichten verzonden rondom Voices of Tolerance en Kerst op Solder.

-De website van is verbeterd, zowel wat betreft content als het vernieuwen van het content managementsysteem. In 2016 is de website overgegaan naar een verbeterde versie waardoor deze ook schaalbaar is naar tablet en mobiel. Daarnaast is de website uitgebreid met vier extra talen, deze is nu toegankelijk in het Nederlands, Engels, Duits, Frans, Spaans en Italiaans.

-Er is drie keer een digitale nieuwsbrief verzonden. Via social media (facebook en twitter) zijn maandelijks berichten gedeeld van diverse aard.

-In 2016 hebben we ook een aantal betaalde facebook campagnes ingezet. Alle online activiteiten zijn gemonitord met behulp van Google Analytics.

De conservator van het museum heeft meegewerkt aan drie publicaties:
Gerard de Lairesse (1640-1711) en de gereformeerde kerk in Amsterdam, in Maandblad Amstelodamum 103-2 (april-juni 2016), pp. 83-91. *Altaarstukken van Gerard de Lairesse* (samen met R. Nachbahr) in de tentoonstellingscatalogus 'Eindelijk! De Lairesse', pp.70-73 in Rijksmuseum Twente, Enschede. *HH. Joannes - en Ursulakerk. De huiskerk op het Begijnhof als de nieuwe Heilige Stede*, in 'Kerkinterieurs in Nederland', (in samenwerking met Museum Catharijneconvent en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed), pp. 178-179.

Activiteiten en misviering

De Solderviering (van oorsprong Kunstenaarsmis, vrij toegankelijk) vond maandelijks plaats in de periode oktober tot en met mei. Met een speciale folder en via de website worden deze missen bij een breed publiek bekend gemaakt. Er zijn in 2016 opnieuw 8 missen geweest en op kerstavond twee kerstmissen met na afloop warme dranken in het museum café.

In het voorjaar presenteerde het museum vijf werken van Adriaen van de Velde. Deze werken zullen permanent te zien zijn in de zolderkerk.

Aan het einde van het jaar zorgde de internationale dag van de tolerantie, Sinterklaas en kerst voor diverse momenten van programmering.

Collectie
In 2016 heeft de collectie van het museum centraal gestaan. De onderhuur van het depot in Lelystad werd opgezegd door het Rijksmuseum. Dat gaf een jaar de tijd om de collectie te verhuizen. De voorkeur ging uit naar het depot van het Amsterdam Museum in Amsterdam Noord. Echter, voordat er ingepakt kon worden werd de collectie geïnspecteerd. Er bleek sprake te zijn van achterstallig onderhoud. Alle objecten en schilderijen werden onder handen genomen worden tegen stof, schimmels en plaagdieren. Daarnaast is een start gemaakt met de registratie. Precies voor eind van het jaar is de verhuizing voltooid en is een grote stap voorwaarts gemaakt in het collectiebeheer. In 2016 zullen de depots rondom het museum ook verhuisd worden zodat alle collectie centraal beheerd wordt.

Voorjaar 2016 brak een mottenplaag uit in het monument. De haard bleek de vilten ondervloer in de zolderkerk te zijn. De ondervloer is direct verwijderd. Rentokil is ingezet. De gehele textiele inventaris van het monument is gereinigd, verwijderd en/of vervangen. De wollen wandbekleding in de grachtenkamer zijn preventief ingevroren om mogelijk aanwezige larven en eitjes te doden. Om herhaling te voorkomen is een werkgroep opgericht om onderhoud en materialen extra te monitoren, een focus ligt op de vloerbedekking.

Restauratie
Het museum heeft twee gepolychromeerde houten beelden laten restaureren, 'Maria met Kind' en 'Jozef met Kind', standplaats tweede galerij, voorzolder: (AK-144a-b). Lulu Welther restaureerde, de verfhuid van de beelden en hun sokkels lag open door verfverlies ('consolideren van de losse verflaag', 'vullen van de barsten in het hout', ontstoren/retoucheren van de meest opvallende lacunes'), nu is de huid weer dicht en de kleuren weer aansluitend. Kosten 3000 euro.

Presentaties
In 2016 heeft het museum de volgende aanvullingen in de inrichting van het Monument gerealiseerd:
Vaste opstelling: Zolderkerk: Vijf werken, passiestukken van Adriaen van der Velde, in de voorkamer: een nieuw vloerkleed en een kachel, in de 19de eeuwse keuken, een nieuwe kachel, beeldengroep in het museumcafé nieuwe huis.
Tijdelijke opstelling: Sinterklaascollectie in het monument en in de educatieruimte van het nieuwe Huis en Kerststallen in het monument en Napolitaanse beelden in de educatieruimte

Toepassing en uitvoering Governance Code Cultuur
Ons' Lieve Heer op Solder is een stichting met een bestuur en een (gevolmachtigde) directeur. In de huidige kunstenplanperiode zal de organisatie worden gewijzigd en zal het Raad van Toezicht model worden geïmplementeerd. De bezoldiging van het bestuur wordt vanwege privacyoverwegingen niet specifiek benoemd. Wel kan worden gesteld dat deze onder de grens van de Wet Normering Topinkomens uitkomt.

Bijdrage aan de ambities uit het Kunstenplan
Museum Ons' Lieve Heer op Solder is één van de parels van Amsterdam en draagt daarmee op bescheiden wijze bij aan de wereldklasse van de stad. Na de restauratie en uitbreiding is het museum in staat om bezoekers een bezoek van hoge kwaliteit te bieden. De komende jaren wil het museum zich ontwikkelen met het programma Voices of Tolerance om een plek van maatschappelijke betekenis in de stad te worden. In het onderwijsprogramma wordt ingegaan op de thematiek religieuze verdraagzaamheid en immigratie vanuit het erfgoed wordt het historische verhaal gespiegeld aan het nu. De komende jaren zullen meer programma's en presentaties hieromheen ontwikkeld worden.
Daarnaast wil het museum deel uitmaken van het netwerkmuseum in de stad en werk daartoe samen het met Amsterdam Museum. Met diverse andere musea zoals het Bijbels Museum en Het Catharijneconvent wordt het katholiekerfgoed in een culturele context geplaats.
De samenwerking Amsterdam Heritage Museums blijft de komende jaren van groot belang in de ambities professionalisering, kosten efficiëntie, innovatie, diversiteit, behoud en beheer en kennisdeling.

Stand van zaken onderhoud

De instandhouding van het museumgebouw is een kerntaak van de Stichting Museum Amstelkring en de gelieerde stichting Ons' Lieve Heer op Solder. Het museum is zowel eigenaar als gebruiker. Jaarlijks wordt het monument geïnspecteerd door diverse in- en externe deskundigen.

Het reguliere onderhoud is beschreven in een Meerjaren Onderhoudsplan (MOP) en de financiering daarvan is geborgd door jaarlijkse dotaties aan de Bestemmingsreserve Groot Onderhoud. Door een dotatie van per saldo € 23.910 in 2016 bedraagt de stand van de voorziening op 31 december 2016 € 325.055

De jaarlijkse dotatie op basis van het Meerjaren Onderhoudsplan (MOP) volgens de beschikking Kunstenplan 2013-2016 bedraagt gemiddeld € 95.000 per jaar. Dit bedrag betreft zowel de jaarlijks terugkerende kosten (klein onderhoud enz) als de dotaties aan de voorziening groot onderhoud. De kosten voor klein onderhoud enz. bedroegen in 2016 €7.030. Ook zijn er een aantal restpunten van de uitbreiding vertaald en de kosten hiervan tevens afgeboekt op Groot Onderhoud.

Amsterdam, 31 maart 2016

Het Bestuur van Stichting Museum Amstelkring, namens deze,

cteur

(origineel exemplaar is getekend)

II
Jaarrekening

BALANS per 31 december 2016

ACTIVA		31 december 2016		31 december 2015
	€	€	€	€
Materiële vaste activa				
Oudezijds Voorburgwal 40, het Oude Huis	1		1	
Oudezijds Voorburgwal 38, het Nieuwe Huis	1		1	
Heintje Hoekssteeg 26, kantoor	1		1	
Heintje Hoekssteeg 23, depot en opslag	1		1	
Inventaris: Kunstvoorwerpen	pm		pm	
Inventaris: Niet-kunstvoorwerpen	pm		pm	
		4		4
Voorraden		76.541		68.924
Vorderingen en overlopende activa				
Subsidies	0		0	
Omzetbelasting	21.001		60.704	
Te vorderen bedragen	242.792		1.730.125	
Vooruitbetaalde posten	53.384		27.209	
		317.177		1.818.038
Liquide middelen				
Deposito's, op korte termijn beschikbaar	691.704		160.841	
Op betaalrekening, op korte termijn beschikbaar	52.869		28.784	
		744.573		189.625
Totaal		1.138.296		2.076.591

PASSIVA		31 december 2016		31 december 2015
	€	€	€	€
Reserves				
Bestemmingsfonds				
Uitbreiding Museum	0		0	
Vrij besteedbare reserves	561 702		513 149	
		561 702		513 149
Voorzieningen				
Voorziening groot onderhoud Monumenten				
		325 056		301 144
Kortlopende schulden				
Crediteuren	164 149		155 795	
Te betalen posten	31 688		77 212	
Te betalen salarissen	50 591		84 503	
Loonbelasting	0		36 330	
Te betalen pensioenpremies	5 111		8 458	
Lening inzake Uitbreiding	0		900 000	
		251 538		1 262 298
Totaal		1 138 296		2 076 591

Staat van baten en lasten 2016

	Uitkomst 2016	Uitkomst 2015	Begroting 2016	Saldo 2016
	€	€	€	€
Baten				
Inkomsten	1.048.704	708.768	791.550	257.154
Subsidies	473.660	488.410	473.660	0
Totaal van de baten	1.522.364	1.197.178	1.265.210	257.154
Lasten				
Personeelskosten	989.880	888.479	881.500	-108.380
Huisvestingskosten	197.828	189.294	198.010	182
Algemene kosten	131.529	88.202	74.200	-57.329
Collectiekosten	37.210	6.101	22.000	-15.210
Marketing	31.718	46.509	24.000	-7.718
Educatie, tentoonstellingen en activiteiten	98.645	50.374	65.500	-33.145
Totaal van de lasten	1.486.810	1.268.959	1.265.210	-221.600
Resultaat	35.553	-71.780	0	35.553
Overige baten en lasten				
Ontvangen bijdragen Project Uitbreiding	0	2.314.366	0	0
Rente inzake Project Uitbreiding	0	0	0	0
Betaalde kosten Project Uitbreiding	0	-3.158.617	0	0
Saldo Overige baten minus Overige lasten	0	-844.251	0	0
Bestemming resultaten				
Bestemmingsfonds Uitbreiding Museum	0	-844.251	0	0
Vrij besteedbare reserves	35.553	-71.780	0	35.553
	35.553	-916.031	0	35.553

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De Stichting is voor onbepaalde tijd opgericht bij notariële akte per 1 juni 1887. De statuten zijn op 25 september 2001 herzien bij notariële akte.

In de loop van 2006 is de Stichting Museum Amstelkring zich naar buiten gaan presenteren onder de naam Ons' Lieve Heer op Solder, zonder overigens de statutaire naam te wijzigen.

De doelstelling van de Stichting is volgens artikel 2 van de statuten:

1. De stichting heeft ten doel het verzamelen, bewaren en tentoonstellen van zaken, welke betrekking hebben op Katholiek Amsterdam in het verleden, in het bijzonder het instand (doen) houden van het historisch pand aan de Oudezijds Voorburgwal 40 en Heintje Hoekssteeg 26 en 28 te Amsterdam en van de daarin aanwezige schuilkerk; voorts het aldaar organiseren van uitvoeringen en tentoonstellingen, welke passen in het kader van het museum; het museum is bevoegd ook andere zaken van religieuze kunst uit het verleden voor de stichting te verkrijgen en bestuderen van een en ander te bevorderen.
2. Zolang de stichting bestaat, zal zij ervoor zorg dragen dat voornoemd pand zoveel mogelijk onveranderd en ongeschonden bewaard blijft als een gedenkteken van de katholieke historie van Amsterdam.
3. De bestuursleden van de stichting vormen het bestuur van de te Amsterdam gevestigde stichting Stichting Ons' Lieve Heer op Solder.

Activiteiten

Mission Statement Museum Ons' Lieve Heer op Solder:

- het levend houden van het cultureel en religieus erfgoed van katholiek Amsterdam vanaf de 17de eeuw door middel van het actief beheren van het gebouw Oudezijds Voorburgwal 40 / Heintje Hoeksteeg 28 en met name de daarin aanwezige zolderkerk en de daaraan gekoppelde collectie voorwerpen van kunst en kunstnijverheid, en
- een gastvrije en inspirerende ontmoetingsplek zijn waar bezoekers kennis kunnen nemen van de universele waarden waar het museum voor staat en waar bezoekers ervaringen en kennis kunnen delen.

Het museum wil dit bereiken door:

- het optimaal toegankelijk maken en houden (fysiek en inhoudelijk) van het gebouw met de daarin aanwezige zolderkerk;
- het bewaren, presenteren en verzamelen van relevante kunstvoorwerpen, rituelen, verhalen en gebruiken;
- het onderhouden en zoeken van de dialoog met de katholieke wereld, het algemene publiek, educatieve instellingen en de buurt om hen actief te betrekken bij het museum en zijn missie;
- het organiseren van tentoonstellingen en andere activiteiten, en
- het doen van wetenschappelijk onderzoek.

Algemene grondslagen voor het opstellen van het financieel verslag
De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving voor organisaties-zonder-winststreven
De jaarrekening is opgesteld in euro's. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld.

Consolidatie
De groepsjaarrekening omvat naast de financiële gegevens van Stichting Museum Amstelkring ook die van Stichting Ons' Lieve Heer op Solder, aangezien in de statuten van Stichting Ons' Lieve Heer op Solder de volgende artikelen zijn opgenomen:

- Artikel 5 lid 1: Het bestuur bestaat uit het bestuur van de te Amsterdam gevestigde Stichting Museum Amstelkring.
- Artikel 14 lid 3: het bestuur beslist over de bestemming van een eventueel batig saldo van de stichting, welk batig saldo uitsluitend ten goede moet komen aan een rechtspersoon die eveneens binnen de monumentenzorg werkzaam is op het terrein van de instandhouding van de rijksmonumenten, met dien verstande dat de museumpanden dienen overgedragen te worden aan de Stichting Museum Amstelkring.

De enkelvoudige jaarrekening van Stichting Museum Amstelkring is gelijk aan de geconsolideerde jaarrekening, aangezien de museumpanden op € 1 zijn gewaardeerd.

Vergelijkende cijfers
Ten behoeve van het inzicht zijn in de vergelijkende cijfers rubriceringen aangepast. Deze zijn niet afzonderlijk toegelicht.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen
Activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld.

Panden
De museumpanden Oude Zijds Voorburgwal 40, Oude Zijds Voorburgwal 38, Heintje hoeksteeg 23 en Heintje Hoeksteeg 26 te Amsterdam zijn eigendom van de Stichting Ons' Lieve Heer op Solder. De panden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs minus afschrijvingen. Ultimo 2015 zijn alle panden volledig afgeschreven en bedraagt de waarde € 1.

Inventaris en kunstverzameling
Aanschafkosten inventaris worden direct ten laste van het resultaat gebracht.
De kunstvoorwerpen worden op nihil gewaardeerd.

Bestemmingsfonds
Het bestemmingsfonds Uitbreiding Museum is gevormd voor de toekomstplannen van het museum, waaronder de nieuwbouw en de restauratie van het monument. In 2015 is het uitbreidingsproject beëindigd Het tekort op dit bestemmingsfonds is daarom ultimo 2015 aangevuld met een extra dotatie vanuit de vrij besteedbare reserves.

Overige activa en passiva
De overige activa en passiva zijn gewaardeerd op nominale waarde.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Verantwoording van baten en lasten in de Staat van Baten en Lasten vindt in beginsel plaats op het tijdstip waarop zij betrekking hebben. Het exploitatiesaldo wordt bepaald als het verschil tussen de baten, toe te rekenen aan de desbetreffende periode, en lasten, op grond van historische kosten, tenzij anders is vermeld. Verliezen worden verantwoord zodra zij voorzienbaar zijn.

Baten

De inkomsten uit exploitatie betreffen de entreegelden, verhuur ruimten, exploitatie onroerend goed en overige inkomsten onder aftrek van over de inkomsten geheven belastingen.
De subsidies hebben betrekking op de jaarlijkse exploitatiesubsidie van de Gemeente Amsterdam, alsmede overige incidentele subsidies. Subsidies met betrekking tot specifieke tentoonstellingen worden gesaldeerd met de kosten aanzien van deze projecten en opgenomen onder de tentoonstellingskosten.

Lasten

De kosten zijn toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben ongeacht of zij tot uitgaven in dat verslagjaar hebben geleid.

Toelichting op de balans

	31 december 2016		31 december 2015
	€	€	€
MATERIËLE VASTE ACTIVA			
Pand Museumgebouw:			
Oudezijds Voorburgwal 40, het Oude Huis	1		1
Heintje Hoekssteeg 26, kantoor	1		1
Oudezijds Voorburgwal 38, het Nieuwe Huis			
Aankoopdatum 11 juli 1996		198 393	
Per jaar wordt 5 % afgeschreven.			
Af: Afschrijvingen per 1 januari boekjaar		(184.375)	
Afschrijving over de periode 1 januari - 31 december		(14.017)	
	1		1
Heintje Hoekssteeg 23, depot en opslag	1		1
Totaal panden per 31 december	4		4

Alle panden in 2016 zijn afgeschreven en op 1 gewaardeerd.
Volgens de WOZ beschikking bedraagt de waarde van de museumpanden € 1.974.000

Inventaris		
Kunstvoorwerpen	pm	pm
Niet-kunstvoorwerpen	pm	pm

VOORRADEN		
Inkoopwaarde winkelvoorraad	72 667	64 715
Museum jaarkaarten en I Amsterdam cards	3 874	4 209
	76 541	68 924

VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA		
Te ontvangen subsidies		
Kunstenplan Gemeente Amsterdam	0	0

De kustenplansubsidie is volledig uitgekeerd in 2016.

	31 december 2016		31 december 2015	
	€	€	€	€
Te vorderen bedragen				
Stichting Museum jaarkaart		47.731		13.427
I Amsterdam Card		14.801		10.415
Rente banken		646		285
Bijbels Museum		0		38.594
Amsterdam Museum		2.962		19.276
Delta Lloyd ziekengelduitkeringen		0		40.393
Holland Factory		0		4.575
Toezeggingen Project Uitbreiding		49.625		1.586.430
Opbrengst Stichting Vrienden		34.529		8.795
Debiteuren		92.039		0
Overigen < € 3.000		461		7.935
		242.792		1.730.125

Voorheen werd de eindafrekening van de inkomsten van de museumkaart altijd in het daaropvolgende jaar pas bekend en verwerkt. De eindafrekening was nu reeds eerder bekend en moet dus in dit jaar worden verwerkt waardoor er een hoger vordering op de Museumkaart is dan voorheen.
In 2016 is het uitbreidingsproject geheel afgerond, de enige subsidies die nog op te vorderen staan zijn Heineken en de subsidie voor Voices of Tolerance. Dit zal in 2017 ontvangen worden.

Vooruitbetaalde posten		
Ziekteverzuimverzekering	28 855	0
Opstalverzekering	11 177	12 048
Kostbaarhedenverzekering	2 252	1 926
Pensioenpremie	3 799	5 108
Stadsgoed inzake Hhsteeg	0	5 327
Overigen < € 3.000	7 302	2 800
	53 384	27 209

LIQUIDE MIDDELEN

Liquide middelen - op korte termijn beschikbaar				
Deposito's banken		691 704		160 841
Liquide middelen - direct beschikbaar				
Kas	4 032		2 418	
ING	0		701	
ABNAmroBank	33 694		15 582	
Kruisposten	15 144		9 082	
Totaal liquide middelen		52 869		28 784
		744 573		189 625

De liquiditeit is in 2016 omhoog gegaan, aangezien in 2015 alle liquide middelen zo goed als ingezet waren voor uitgaven en de voorfinanciering van het uitbreidingsproject. Aangezien in 2016 de resterende toezeggingen zijn ontvangen is de liquiditeit gedurende het jaar langzaam verbeterd.

		31 december 2016	31 december 2015
RESERVES			
Bestemmingsfonds Uitbreiding Museum			
Stand per 1 januari		0	310 836
bij:	ontvangen bijdragen 2015 (overige baten)	0	727 936
	toezeggingen te ontvangen 2016	0	1 586 430
bij:	ontvangen rente (overige baten)	0	0
af:	uitgaven 2015 (overige lasten)	0	-3 095 272
	te verwachten uitgaven 2016	13.000	-63 345
bij:	dotatie t.l.v. winstreserve	-13.000	533 415
Stand per 31 december		0	0
Vrij besteedbare reserves			
Saldo begin van het jaar		513 149	1 118 342
Af/bij	Resultaat boekjaar	35 553	-71 780
Af/bij	Afronding	0	2
Af/bij	verrekening Bestemmingsfonds Uitbreiding Museum	13.000	-533 415
Stand per 31 december		561 702	513 149
VOORZIENINGEN			
Voorziening groot onderhoud Monumenten			
Stand per 1 januari		301 144	241 144
bij:	dotatie	74 710	60 000
af:	onttrekkingen	50 798	0
Stand per 31 december		325 056	301 144

Het reguliere onderhoud is beschreven in een Meerjaren Onderhoudsplan (MOP) en de financiering daarvan is geborgd door jaarlijkse dotaties aan de Bestemmingsreserve Groot Onderhoud. Door een dotatie van per saldo € 23.920,- in 2016 bedraagt de stand van de voorziening op 31 december 2016 € 325.056,-. Er zijn geen achterstanden.

Vanuit de Kunstenplansubsidie is een besteding van gemiddeld € 95.000,- per jaar met betrekking tot Groot Onderhoud vereist. De afgelopen jaren zijn de volgende bedragen besteed:

2013	€ 210.000,-	
2014	0,-	
2015	€ 101.000,-	
2016	€ 74.710,-	
Totaal	**€ 385.710,-**	Gemiddeld € 96.428,-

KORTLOPENDE SCHULDEN	€ 31 december 2016	€ 31 december 2015
Te betalen posten		
Accountant	4 500	3 000
Amsterdam Museum ICT kosten	2 833	3 000
Kosten Project Uitbreiding	0	63 345
Rijksmuseum huur depot 2016	11 096	0
Diego Pos - film over renovatie	5 920	0
Overigen < € 3.000	7 339	7 867
	31 688	77 212
Te betalen salarissen		
Salarissen	0	1 038
Vakantiegeld	24 457	28 972
Vakantiedagen	26 134	54 493
	50 591	84 503
Lening inzake Uitbreiding		
Saldo lening 31 december 2015	0	900 000

In 2016 zijn er maatregelen genomen om het aantal vakantiedagen terug te dringen hierdoor is het saldo omlaag gegaan.

Lening inzake Uitbreiding		
Saldo lening 31 december 2016	0	900 000

In 2015 is een kortlopende lening afgesloten ter financiering van nog te ontvangen subsidies en bijdragen inzake het uitbreidingsproject. De aflossing heeft inmiddels plaatsgevonden.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

Geen

Toelichting op de staat van baten en lasten

BATEN	Uitkomst 2016	Uitkomst 2015	Begroting 2016	Saldo 2016
	€	€	€	€
Inkomsten				
Publieksinkomsten en entreegelden				
Entree	525.883	457.154	484.755	41.128
Entree Museum jaarkaart	205.442	145.303	155.000	50.442
Entree I Amsterdam card	69.563	53.519	55.000	14.563
Totaal Publieksinkomsten	800.887	655.976	694.755	106.132
Overige inkomsten				
Giften, donaties en legaten	6.032	2.650	5.000	1.032
Opbrengst bijeenkomsten	9.856	13.472	8.500	1.356
Netto inkomsten horeca	51.853	14.427	51.000	853
Netto Inkomsten museumwinkel	39.858	0	20.000	19.858
Contributies van Vrienden	25.734	8.795	8.795	16.939
Rentebaten	1.527	7.086	0	1.527
Overige inkomsten	90.569	6.362	3.500	87.069
Verkoop rondleidingen	22.386	0	0	22.386
Totaal van de overige inkomsten	247.817	52.792	96.795	151.022
Subsidies				
Gemeente Amsterdam Kunstenplan budgetsubsidie	473.660	488.410	473.660	0
Totaal van de baten	1.522.364	1.197.178	1.265.210	257.154

De publieksinkomsten zijn aanzienlijk hoger dan in 2015 en ook hoger dan begroot. De toename doet zich voor op alle categorieën publieksinkomsten en is het gevolg van meer bezoekers. Bij de museumkaart is daarnaast sprake van het volgende éénmalig effect: Normaliter wordt de afrekening van een jaar altijd in het daaropvolgende jaar opgenomen. De afrekening 2015 is dus opgenomen in deze jaarrekening. Echter de afrekening 2016 van € 36.500 was ook reeds bekend en moest ook reeds worden opgenomen.

De extra overige inkomsten bestaan uit: bijdrage van het Amsterdam Museum voor Voices of Tolerance (€ 25.000). Een subsidie voor de verhuizing van het collectiedepot (€ 20.000). Een subsidie voor het maken van een film over de renovatie (€ 5.500). Inkomsten vanuit de vriendenrekening (€ 25.700). Daarnaast is er € 34.000 meer ontvangen voor het uitbreidingsproject. Dit betreft bijdragen voor funderingsherstel en sponsoring van het boek die in de eindafrekening voorzichtigheidshalve niet waren meegenomen. Deze extra bijdragen kunnen nu worden gebruikt ter dekking van nagekomen kosten (zie verder onder de post huisvestingskosten).

LASTEN	Uitkomst 2016	Uitkomst 2015	Begroting 2016	Saldo 2016
	€	€	€	€
Personeelskosten (incl. kosten uitbreiding)				
Salarissen en sociale lasten	783.863	810.788	753.000	-30.863
Pensioenlasten	38.924	45.850	44.000	5.076
Inhuur personeel	219.913	155.663	135.000	-84.913
Opleiding, training en ontwikkeling	2.421	3.170	4.000	1.580
Overige personeelskosten	-15.777	-31.830	31.500	47.277
af: uithuur personeel	-39.464	-95.163	-86.000	-46.536
Totale personeelskosten	989.880	888.479	881.500	-108.380

De kosten voor salarissen komen €30.000,- hoger uit dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door een aantal voor- en nadelen. Zo zijn er extra medewerkers in dienst genomen en worden er extra kosten gemaakt voor de verhuizing van de collectie. Daarentegen zijn er ook twee medewerkers van de loonlijst gegaan. Ook bedraagt de premie van de verzuimverzekering ruim € 6.000,- meer dan vorig jaar.

Het tekort van € 84.000,- op inhuur personeel valt uiteen in vier delen. Het schoonmaken van het nieuwe pand is veel arbeidsintensiever dan waarmee rekening was gehouden. Er is meer horecapersoneel ingehuurd dan verwacht, de inhuur kosten voor de collectieverhuizing zijn hierop geboekt. Als laatst zijn de kosten voor de rondleiders hier op geboekt, hiertegenover staan dekkende inkomsten voor de rondleidingen.

De overige personeelskosten zijn ten opzichte van de begroting €47.000 positiever. Dit wordt veroorzaakt door de vergoeding die we hebben ontvangen voor ziekte en zwangerschapsverlof. Daarnaast zijn de kosten vervallen voor de inhuur van de personeelsadviseur, aangezien deze functie in 2016 is toegevoegd aan de formatie. Daarentegen was de opbrengst van detachering van personeel €46.000 lager, aangezien we een lager bedrag doorberekenen aan het Bijbels Museum voor het directeurschap.

	Uitkomst 2016	Uitkomst 2015	Begroting 2016	Saldo 2016
	€	€	€	€
Huisvestingskosten				
Klein onderhoud	7 027	10 047	12 500	5 473
Dotatie voorziening groot onderhoud	74 710	60 000	74 710	0
Schoonmaakmiddelen	11 784	3 027	2 000	-9 784
Energie	26 969	21 057	24 750	-2 219
Belastingen	9 129	16 846	15 000	5 871
Verzekeringen gebouw	28 711	19 929	25 000	-3 711
Beveiliging	28 479	29 265	30 000	1 521
Afschrijvingen	0	14 017	4 033	4 033
Water	887	2 261	2 000	1 113
Heintje Hoeksteegpanden 15,22, 23	1 397	5 295	0	-1 397
Overige huisvestingskosten	8 735	7 550	8 017	-718
Totale huisvestingskosten	197 828	189 294	198 010	182

De algemene kosten zijn op diverse posten licht overschreden. De kosten van verzekering vallen hoger uit door een narekening. Beveiligingskosten vallen daarentegen lager uit doordat de kosten van het nieuwe pand minder hoog zijn dan gedacht. Extra kosten op de post schoonmaak betreft onder meer een grote extra post van bijna € 10.000,- voor schoonmaakmiddelen. Hiervoor wordt ruim meer uitgegeven dan in eerste instantie gedacht.

	Uitkomst 2016	Uitkomst 2015	Begroting 2016	Saldo 2016
	€	€	€	€
Algemene kosten				
Kantoorbenodigdheden, drukwerk	13 957	12 681	6 000	-7 957
Porto, telefoon en ICT	18 810	18 827	15 500	-3 310
Reis- en verblijfkosten	3 016	335	1 000	-2 016
Administratiekantoor	18 300	18 440	17 500	-800
Accountant	9 000	9 015	7 500	-1 500
Abonnementen, documentatie	1 375	556	700	-675
Vergader- en bestuurskosten	2 800	42	1 500	-1 300
Advieskosten	6 307	2 804	500	-5 807
Representatie	4 648	5 191	1 800	-2 848
Contributies	3 726	2 650	2 700	-1 026
Rente- en bankkosten	9 212	9 104	14 000	4 788
Aanschaf kantoorinventaris en PC's	5 229	534	0	-5 229
Onderhoud kantoorinventaris	1 782	1 100	4 500	2 718
Overige algemene kosten	3 366	6 923	1 000	-2 366
Restant kosten uitbreiding	30 000	0	0	-30000
Totaal algemene kosten	131 529	88 202	74 200	-57 329

	Uitkomst 2016	Uitkomst 2015	Begroting 2016	Saldo 2016
	€	€	€	€
Collectie				
Restauraties kunstvoorwerpen	3.529	2 503	3 000	-529
Handbibliotheek	0	64	1.000	1.000
Vervoerskosten collectie	8.968	2.220	8.000	-968
Overige collectiekosten	24.714	1.314	10.000	-14.714
Totale collectiekosten	37.210	6.101	22.000	-15.210

Op de vervoerkosten collectie en overige kosten zijn de extra kosten geboekt voor de verhuizing van de collectie. Daartegenover staat een subsidie van € 20.000 (zie overige inkomsten). De overige kosten kunnen we inpassen binnen de bestaande budgeten.

	Uitkomst 2016	Uitkomst 2015	Begroting 2016	Saldo 2016
	€	€	€	€
Marketing				
Advertenties, reclame	1 103	2 035	3 000	1 897
Vriendenbrief 't Haantje	5 685	0	5 000	-685
Drukwerk publiciteit, folders, ontwerpkosten	9 086	29 260	4 500	-4 586
Beeldmateriaal, fotokosten	1 080	5 771	1 500	420
Overige publiciteitskosten	14 764	9 442	10 000	4 764
Totale publiciteitskosten	31 718	46 509	24 000	-7 718

	Uitkomst 2016	Uitkomst 2015	Begroting 2016	Saldo 2016
	€	€	€	€
Educatie, tentoonstellingen en activiteiten				
Educatie en scholenaanbod	50 838	817	7 500	-43 338
Museumn8	650	607	2 000	1 350
Sint Nicolaas op Solder	0	100	2 000	2 000
Kerst op Solder	1 789	0	2 000	211
Kosten concerten, missen en evenementen	967	2 608	5 000	4 033
Tentoonstellingen algemeen en op naam	280	1 844	2 000	1 720
Audiotour	41 016	41 134	37 500	3 516
Overige activiteitskosten	3 105	3 264	7 500	4 395
Totale activiteitskosten	98 645	50 374	65 500	-33 145

De marketingkosten zijn binnen budget gebleven. In overige publiciteitskosten zit een betaling voor een film over de renovatie ad € 10.000, hier staan ook inkomsten tegenover. (zie overige inkomsten)

Het budget voor educatie, tentoonstellingen en activiteiten wordt op een twee budgetten overschreden, de overige zijn binnen budget gebleven. De overschrijdingen bestaan uit: de kosten voor Voices of Tolerance, welke voor € 25.000,- gedekt worden uit overige inkomsten. De audiotour wordt overschreden vanwege het hogere bezoekersaantal en wordt dus direct terugverdiend door het hogere bezoekersaantal.

Amsterdam, 31 maart 2016

Het Bestuur van Stichting Museum Amstelkring, namens deze,

(origineel exemplaar is getekend)

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Museum Amstelkring te Amsterdam

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Museum Amstelkring te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Museum Amstelkring per 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:
1. de balans per 31 december 20166;
2. de winst- en verliesrekening over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Museum Amstelkring zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het
mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
  het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel
  controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze

controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en
gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Verklaring betreffende wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties
Wij vermelden dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Verder verklaren wij in overeenstemming met het Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2013-2016 van de Gemeente Amsterdam dat de subsidie van de Gemeente Amsterdam in het kader van het Kunstenplan 2013-2016 besteed is aan het doel en de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend.

Weesp, 16 maart 2017

JAN© Accountants & Belastingadviseurs B.V.

F

Overige gegevens: Prestatieverantwoording subsidie gemeente Amsterdam

Presentaties en activiteiten voor bezoekers

12 maart	Stille Omgang, bezoek Nederlandse Bisschoppen, lezing en ontvangst
3 april	Museumweek, met gratis rondleidingen voor bezoekers
5 mei	Vrijheidsmaaltijd, rondom het thema immigratie
8 mei	Vriendenochtend, afscheic en lancering CoVisit Tour
24 Juni	Adriaen van de Velde, collectie presentatie van vijf passiestukken
27 / 28 aug	Promotiestand op de jaarlijkse Uitmarkt
6 november	Museumnacht
16 november	Internationale Dag van de Tolerantie: Ochtend werkbesprekingen met sleutelfiguren Burgemeester van der Laan, , t en t. Middag: open publieksprogramma Voices of Tolerance met reflectie, rap en mode. Avond: tolerantietafels met stakeholders vanuit Unesco, Gemeente, Scholen en culturele instellingen.
17 november	Sinterklaas op Solder, collectie presentatie oude huis en aangepaste audiotour
20 november	Familieochtend, Feest! Sinterklaasspeurtocht
27 november	Vriendenochtend presentatie Voices of Tolerantie
14 december t/m 8 januari	Kerst op Solder, presentatie van kerststallen in het monument en Napolitaanse beelden in het nieuwe huis.

Prestatieafspraken kwantitatief	**begroot 2016**	realisatie **2016**	
Aantal tentoonstellingen	3	3	
Aantal bezoekers	91.525	117.504	
Aantal Soldervieringen en nachtmissen	10	10	
Aantal bezoekers Soldervieringen en nachtmissen	500	600	
Aantal ontvangsten	35	39	(*)
Aantal bezoekers huwelijken en ontvangsten	2.975	2.091	
Aantal bereikte scholen	115	79	
Aantal bereikte scholieren (PO en VMBO)	1.375	3095	(**)
Aandeel buitenlands bezoek van totaal bezoek	70.300	66.251	(***)

Toelichting

(*) Ontvangsten
Sinds de restauratie van de kerk in 2013 volgt het museum aangepast beleid in het faciliteren van huwelijken, deze kunnen alleen buiten openingstijd plaatsvinden omdat de kerk gesloten moeten worden voor regulier publiek. Hierdoor zijn bruidsparen minder geïnteresseerd in de locatie. In 2016 waren er twee huwelijksvoltrekkingen.

(**) Aantal Scholen:

Totaal aantal leerlingen in 2016 bedroeg 3.095. Hiervan was het grootste deel VO

(***) Buitenlandse Bezoekers

56 % van de bezoekers waren toeristen uit het buitenland. Dat is iets minder dan voorgaande jaren, de reden hiervoor is gelegen in het feit dat er meer museum jaarkaarthouders geteld zijn, als gevolg van de binnenlandse publiciteit rondom de opening van het nieuwe gebouw.

Overige gegevens

Bezoldiging bestuursleden

De bestuursleden ontvangen geen bezoldiging voor het lidmaatschap.
Kosten die ten behoeve van het uitoefenen van de functie zijn gemaakt, kunnen op declaratiebasis worden vergoed.

Nevenfuncties bestuursleden

-Vice-voorzitter van het Gezelschap van de Stille Omgang Amsterdam
-Lid van het bestuur van het vermogensfonds, KSBW, Katholieke Stichting ter Bevordering van Welzijnswerk

Geen

-Lid van de Raad van Afgevaardigden Stichting VU Mc Cancer Center Amsterdam (CCA)
-Lid van Comité van Aanbeveling Stichting Kerkelijk Waardebeheer, Utrecht

-Lid bestuur Shinkichi Tajiri Stichting

Geen

-Bestuurslid Maarten Weldam Stichting
-Bestuurslid Artists for Nature Foundation (ANF)